

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Nőtt a GVH ismertsége

A felnőtt lakosság több mint fele hallott már a Gazdasági Versenyhivatalról (GVH), ami a 2004-es adatokhoz képest 11 százalékpontos növekedést jelent. A vállalkozók körében még jobb a helyzet, hiszen szinte minden megkérdezett hallott a versenyhatóságról. A konkrét versenyjogi ismeretekkel kapcsolatban viszont már nem ilyen jól tájékozottak a megkérdezettek, válaszaikban sok helyütt pontatlanságok figyelhetők meg.

A GVH évek óta törekszik arra, hogy megismerje a lakosság, valamint a versenyhivatali munka szempontjából kiemelt célcsoportok (jogászok, vállalkozók, gazdasági újságírók) versenyjogi ismereteit, a hivatal munkájával kapcsolatos véleményét. Ennek érdekében a hivatal a 2002-es, 2003-as és 2004-es évekhez hasonlóan 2007-ben is közvélemény-kutatást rendelt meg a Társadalomkutatási Intézettől (TÁRKI).¹

A versennyel kapcsolatban a megkérdezettek többsége a kiegyenlített szabályozás híve: a lakosság több mint kétötöde, a jogászok fele, a vállalkozók kétharmada szerint jobb, ha a gazdasági folyamatok szabályozásában azonos mértékű az állam és a piaci verseny szabályozó hatása. Az egyes csoportokon belül 10% alatti azok aránya, akik kizárólag az állami szabályozás hívei, míg kizárólag a piaci szabályozást a megkérdezettek kevesebb, mint 5%-a tartja ideálisnak. A korábbi évekhez képest a vállalkozók csoportján belül jelentős átrendeződést figyelhetünk meg a gazdasági folyamatok állami, illetve piaci szabályozásáról vallott nézeteket tekintve, idén többségük a kiegyenlített szabályozás híve, míg 2004-ben még a piaci verseny általi szabályozást támogatók voltak többségben.

A gazdasági verseny állapotával kapcsolatban, a 2004-es eredményekhez hasonlóan, a lakosság, a jogászok, vállalkozók, a gazdasági újságírók többsége úgy érzi, hogy egyes ágazatokban erős, másokban viszont gyenge verseny tapasztalható. Arra a kérdésre, hogy mennyire tartják (elég) erőteljesnek vagy gyengének a gazdasági versenyt, tíz lakosból négyen erősebb versenyt várnának. Az egyes csoportokat vizsgálva a jogászok és a gazdasági újságírók több mint kétharmada, míg a vállalkozók mindössze 16% szeretne erősebb gazdasági versenyt. A korábbi, 2004-es adatokhoz képest idén a jogászok és gazdasági újságírók körében növekedett azok aránya, akik erőteljesebb versenyt szeretnének látni a magyar gazdaságban, a vállalkozók körében viszont azok aránya nőtt számottevően, akik szerint ma hazánkban megfelelő mértékű a verseny. A mintába került vállalatok vezetőit megkérdezték azzal kapcsolatban is, hogy milyen – a versennyel kapcsolatos – problémákat éreznek a magyar gazdasági életben. A vállalkozók úgy

¹ A kutatás a 18 év feletti lakosság körében országos, személyes megkérdezéses, omnibusz felmérésen alapult, a többi célcsoport esetében az adatfelvétel ennél jóval kisebb mintákon telefonos lekérdezéssel történt. Mintanagyság: Lakosság N=1.000, Vállalkozók N=300 (100 kis-, 100 közép-, 100 nagyvállalat), Jogászok=400 (2007-ben: 100 ügyvéd, 100 államigazgatásban dolgozó jogász, 100 vállalati jogász), Gazdasági újságírók N=150.

gondolják, hogy Magyarországon a nagyvállalatok uralják a piacot, nehéz az értékesítési lehetőségekhez való hozzáférés, és a politika túlságosan befolyásolja a gazdaságot. A korábbi évekhez hasonlóan idén is megállapítható az, hogy nem a piac szabályozottságát, inkább annak hiányát, illetve a szabályok áthágását látják problémának a magyar vállalkozók.

A 2004-es eredményekhez hasonlóan a magyar társadalom negyede hallott már a Versenytörvényről, a többség viszont még sohasem találkozott ezzel a jogszabállyal. A vállalkozók és a gazdasági újságírók körében 80% feletti az imént említett jogszabály ismerete. (A jogászok esetében a mintába kerülés kritériuma volt, hogy a válaszadó halljon a Versenytörvényről.) A törvény célját tekintve 2004-hez képest nőtt a helyes ismeretekkel rendelkezők aránya. Idén azt is többen tudták, hogy a gazdasági verseny védelme és az erős verseny fenntartása mellett a Versenytörvény célja a fogyasztók tájékozottságának biztosítása is.

A megkérdezettek többsége helyes ismeretekkel rendelkezik a törvény céljával kapcsolatban, a törvény által szabályozott konkrét kérdéseket illetően sokak ismeretei nem pontosak. A vállalkozók 37%-a például úgy gondolja, hogy a Versenytörvény tilalma alá esik, ha egy erőfölényes cég lecseréli rosszul teljesítő beszállítóját. A vállalkozók ugyan törvénybe ütközőnek tartják a fogyasztók megtévesztését is, ám hogy pontosan mi számít fogyasztók megtévesztésének, már erősen megoszlanak a vélemények. A megkérdezettek 77%-a például tévesen úgy gondolja, hogy az is fogyasztó megtévesztés, ha egy terméket egy másik termékkel összehasonlítva reklámoznak, 19%-uk pedig hibásan megtévesztésnek tartja, ha a kereskedő ajándékot ad a fogyasztóknak vásárláskor. A közbeszerzésekkel kapcsolatosan sokan úgy vélik a Versenytörvény előírásaiba ütközik, ha közbeszerzési eljárás során az ajánlatkérő nem a legjobb ajánlatot választja ki, illetve a tilalmak közé sorolják azt is, hogy ha erőfölényben lévő cégek indulnak közbeszerzési tendereken. A vállalkozók körében 2004-hez képest nőtt a helytelen ismeretekkel rendelkező válaszadók aránya. A megkérdezettek Versenytörvényhez való viszonyulását vizsgálva szinte minden vállalkozó úgy gondolja, hogy vonatkozik vállalkozására a Versenytörvény, és szem előtt tartja annak rendelkezéseit.

A jogászok ugyan a vállalkozóknál pontosabb ismeretekkel rendelkeznek, de a tilalmas magatartások tekintetében náluk is vannak hiányosságok. Az összefonódás kérdését illetően meglepő, hogy 2004-hez képest nőtt azok aránya, akik a részvénycserét - tévesen - nem tartják összefonódásnak.

A GVH ismertségét vizsgálva a három évvel ezelőtti eredményekhez képest jelentős javulást figyelhetünk meg: A felnőtt lakosság több mint fele hallott a Gazdasági Versenyhivatalról, ami 2004-es adatokhoz képest 11 százalékpontos növekedést jelent. A vállalkozók és a gazdasági újságírók körében szinte minden megkérdezett hallott a GVH-ról. A versenyhatósággal kapcsolatos részletes ismereteket illetően a válaszok egy része szintén pontatlan. A gazdasági újságírók körében például nőtt azok aránya, akik helytelenül úgy gondolják, hogy ügyvéden keresztül lehet a GVH-hoz fordulni, a lakosság körében pedig az eddigieknél többen vélik úgy, hogy az állami szervek fordulhatnak a hivatalhoz. Sok a tévedés a tekintetben is, hogy milyen esetekben lehet a versenyhivatalhoz fordulni. A jogászok több mint fele szerint például a közbeszerzési törvény megsértése a GVH hatáskörébe tartozik. Sokan abban az esetben is a versenyhatósághoz fordulnának, ha egy közszolgáltató nem tartja be a hatósági árakat.

A GVH munkáját a lakosság harmada megfelelőre értékelte, míg azok, akik munkájuk során rendszeresen foglalkoznak a gazdasági élet kérdéseivel (jogászok, gazdasági újságírók

körében), ez az érték 60% fölötti. A vállalkozók fele szintén megfelelőnek tartja a GVH munkáját. A 2004-es kutatás eredményeihez képest jelentősen nőtt azok száma, akik elégedettek a Versenyhivatal munkájával. Bővebben a felmérésről: http://www.gvh.hu/gvh/alpha?do=2&st=1&pg=54&m5_doc=4478&m90_act=9

Budapest, 2007. június 20.

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: Mihalovits.Andras@gvh.hu

<http://www.gvh.hu>